

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Stev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 10. julija 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 79.

Just Piščanec:

O carinskem posredništvu.

Povojna doba je z razširjenjem carinskega zakona bivše kraljevine Srbije na vse carinsko ozemlje naše sedanje kraljevine prinesla tudi k nam posebne vrste posredovalcev med carinskimi oblastmi in interesi: carinske posrednike. Ti posredovalci med carinsko upravo in trgovskimi in industrijskimi krogi se ne smejo pa zamenjavati z navadnimi mešetariji in posredovalniškimi pisarnami, katerih je vse prepolno po vseh naših središčih. Carinski posrednik ne samo »posreduje« med upravnim oblastvom in pooblastiteljem, marveč on vrši v imenu pooblastitelja jako važno gospodarsko nalogo, katera zahteva globoko znanje v zamešanih carinskih predpisih ter tarifiranju po smislu teh predpisov in obsežne carinske tarife. Za natančnost svojega težavnega in zelo odgovornega dela mora jamčiti sam carinski posrednik.

Za časa, ko so še veljali avstrijski predpisi, nismo skoraj znali za carinske posrednike. Tedaj je blago prijavljeno lahko vsakdo sam; večje trdke so za ta posel imele nastavljen lastne carinske prijavitelje ali deklarante, ne da bi za to potrebovale posebne oblasti dovoljenja. Toda za vse škodne posledice, ki so nastale iz napačnih prijav, morale so odgovarjati trdke same. Samo pri večjih carinarnicah so bili nastavljeni carinski deklaranti z oblastveno koncesijo.

Sedanji carinski posredniki morajo pa za svoj obrt imeti posebno koncesijo, katero jim izstavlja finančno ministrstvo ter jih to ministrstvo uradno postavlja z imenovanjem v »Službenih Novinah«. Po čl. 273 car. zak. namreč postavlja carinske posrednike generalna direkcija carin ter veljajo za njih predpisi izdanega pravilnika o carinskih posrednikih. Ta pravilnik pa določa v čl. 1. sledeče: Carinski posredniki so osebe, edino pooblaščenec s carinskim zakonom, ki smejo v svojem imenu, a na račun lastnikov blaga polnoveljavno pri carinarnicah opravljati vse one posle, ki so spojeni z ocarinjenjem blaga, kakor tudi one posle, izvirajoče iz ocarinjenja, ki so ga opravljali.

Čl. 3 pa določa pogoje, pod katerimi se tak priznani carinski posrednik sme postaviti in sicer: 1. mora biti naš državljan; 2. je moral doživeti 25 let starosti; 3. dovršiti je moral: a) pravno fakulteto in poslovati najmanj dve leti v carinski stroki ali kot pomočnik pri carinskem posredniku; b) visoko šolo za trgovino in promet, gimnazij ali realko z opravljenim zrelostnim izpitom ali abiturientski tečaj kot redni dijak na naših trgovskih akademijah ali trgovsko akademijo v državi ali inozemstvu, ki je tema enaka, ter prebiti v carinski stroki ali kot pomočnik pri carinskem posredniku najmanj šest let, ali c) štiri gimnazijske ali realne razrede ter prebiti v carinski stroki ali kot pomočnik pri carinskem posredniku najmanj deset let. Poleg teh pogojev pa mora carinski posrednik 4. opraviti izpit za carinskega posrednika z uspehom »dober«.

Iz gornjega je razvidno, da polaga finančna uprava veliko važnost na carinske posrednike, od katerih zahteva veliko predizobrazbe in dolgo prakso v carinski stroki. Na žalost velja pa ta pravilnik samo od 14. maja 1925, dočim so prejšnji pravilniki obsegali mnogo milejše pogoje za do-

sego posredništva, vsled česar obstoji danes še dober del car. posredništev, katera nimajo izpolnjenih gornjih predpisanih pogojev, a izvršujejo navzlic tej okolnosti posredovanje pri ocarinjenju na podlagi prej doseženih koncesij.

Ocarinjenje kot tako, t. j. odločevanje po kateri postavki carinske tarife in presojanje o stanju, o kakovosti in uvrščanju blaga v eno ali drugo kategorijo ali postavko, ni prav za prav stvar carinskega posrednika, marveč je to upravni akt carinarnice, na kateri akt carinski posrednik nima bistvene ingerence. Tudi ne more in ne sme carinski posrednik nastajati, da se ta upravni akt izvrši v prilogi stranke, ki jo zastopa. Dolžnost carinskega posrednika je pa varovati pri tem aktu koristi stranke ter paziti, da se carinjenje vrši po predpisih in ne v škodo pooblastitelja. Carinski posrednik opravlja torej namesto stranke predpisane carinske formalnosti kot mandat ali komisionar stranke. On predlaga carinarnici subsumiranje blaga v izvestno tarifno postavko ter pri tem postopa v interesu stranke, zahtevajoč od carinarnice, da blago ocarini pravilno in po tarifi.

Cepav je sedanji carinski zakon v veljavi že od začetka l. 1919, se vendar niti trgovski krogi niti naša sodišča dosedaj niso prilagodila smislu in tendencam novih carinskih predpisov. Še vedno je razširjeno napačno mnenje, da carinjenje opravlja carinski posrednik ter da je ta nekak »advokat« — strank, ki ga za to pooblašča. To mnenje je zmotno ter daje čisto povod dolgotrajnim in mučnim sodnijskim pravam. V mišljenju, da je namreč car. posrednik to ali ono blago netočno »ocarinil« ter s tem njegovim činom zakrivil stranki gmočno škodo, zatekajo se odnosi stranke k sodiščem s civilnimi tožbami. Carinjenje je pa bistveno carinsko-tehnične narave ter zakonska prerogativa samo carinarnice in carinskih oblastev. Presoja pravilnosti o upravnih aktih carinarnice in carinskih oblasti pa ne spada v področje rednega sodnika, marveč se eventualna napačnost carinskih aktov da najprej in najuspešneje odpraviti upravnim potom. Izhoditi ta administrativna sredstva pa morajo prizadeti uvozniki in izvozniki sami, ako nastopijo pravočasno in smoteno. Ako se rok za uveljavljanje upravnih pomočkov zamudi, postanejo domala tudi vsi naknadni civilno-pravdni koraki pred sodiščem brezuspešni. Trati se dragi čas in denar, a brez uspeha. Obremenjujejo se sodišča, katera niso po našem naziranju za razsodbe v carinsko-upravnih zadevah niti pododna. Neredkoma se iz malenkostnih carinskih zadev pred rednim sodiščem izcimijo dolge pravde, kojih pravdni stroški presegajo zahtevano odškodnino. (Konec sledi.)

NOVE DOLOČBE ZA IZVOZ V ČEŠKO-SLOVAŠKO.

Z odlokom trgovskega ministra Češkoslovaške od 28. junija 1926, št. 114.962, je bilo odrejeno, da bo od 10. julija dalje dovoljen uvoz svežega grozja, čebule, česna, svinjske masti (tudi kuhane), špeha in gosje masti (tudi kuhane) samo tedaj, če bodo pošiljlatve omenjenega blaga opremljene s potrdilom o izvoru, ki ga bodo izdale pristojne trgovinske zbornice dežele in ga je potrdil pristojni češkoslovaški konzulat (oziroma legacija).

Nekaj o pocestnih trgovcih.

Mariboske ulice so dobile v zadnjih letih posebno pisano lice. Zlasti letos se je pojavilo toliko število vozičkov in belo oblečenih prodajalcev sladkorja, da jih ne manjka v nobeni ulici in si delajo ob oglih prometnejših ulic kar konkurenco. Kakor je ta živahnost za oči razveseljiva, vendar je treba proti temu načinu prodajanja zavzeti odklonilno stališče. V občinskem svetu mariborskem se je že pred časom stavil predlog, da mestna občina prepove poulično prodajanje sladoleda. Kakor bi bil občinski svet temu rad pritrtil, vendar bi ostal njegov apel brez uspeha, ker imajo vsi prodajalci potrebne obrtne liste in jim torej z obrtno-trgovskega stališča ne bo mogoče priti blizu. Nekaj drugega pa je, če pogledamo ta način prodajanja s higijeničnega stališča. Občinstvo na to stran ne polaga dovoljne pazljivosti, a oni, ki jim je prepuščena skrb za javno zdravstvo, bi morali na to strogo paziti. Prav neprijetna pa je ta zadeva za trgovce-slaščičarje. Za enkrat so se postavili

na stališče, da je pravilno, če tekmujejo z novimi podjetniki in tako se število vozičkov vedno večja. Občinstvo kupuje, v prvi vrsti šolska mladina odda še oni dinarček, ki so ji ga izročili skrbni stariši za žemljico.

Kake posledice pa more to roditi za trgovstvo sploh?

S tem je začela krošnjarija kar cela obrt. Doslej smo poznali pač samo krošnjarje z drobnarijo, odslej se pač ne bomo smeli čuditi, če bodo tudi drugi obrtniki in drugi trgovci začeli ponujati svoje blago kar na cesti mimoidočim pasantom. V zadnjih dneh se je dogodil pri nas slučaj, da je prodajal autor svojo knjigo po gostilnah in kavarnah. Če še moremo v takih prilikah govoriti o trgovstvu in obrtnikih kot stanu, bomo videli v prihodnjih dneh, ako si bo znalo naše trgovstvo in obrtništvo braniti svoje stališče, da bo ostalo tako in tako spoštovano, kakor je bilo do zdaj, ako se bo znalo braniti in čuvati pred novodobnimi in že nadležnimi krošnjarji.

Pojm »deželni« in »poljski« pridelek.

Na vprašanje, kaj spada v trgovino med deželne in poljske pridelke pripominjamo dodatno k članku o obsegu nekaterih obrtnih pravic (Trg. list št. 69.) naslednje:

Deželni pridelki so vsi oni predmeti, ki se pridelajo na deželi, kot proizvodi kmetijstva. Sem spadajo poljski pridelki n. pr. žito, krompir, repa, zelje, fižol, grah, seno, pridelki vrtnarstva in sadjarstva, kakor zelenjava in sadje v svežem in suhem stanju. Kot deželni pridelek se smatrajo gobe in gozdni sadeži. Značilno za deželne pridelke je, da so plod zem-

lje in namenjeni pretežno le za prehrano in da so to le taki proizvodi, ki se nahajajo še v prvotnem nepredelanem ali pa kvečjemu le v primitivno predelanem odnosno konzerviranem stanju. Za deželni pridelek kot predmet trgovine z deželnimi pridelki se zato ne smatra živina, les, izdelki mlekarstva, vino, sadjavec, mlinski izdelki, sadne konzerve in podobno. Kaj so poljski pridelki je razvidno iz gori navedenega. Oni so del deželnih pridelkov. Za trgovino z deželnimi pridelki dokaz usposobljenosti ni potreben.

TRGOVSKI OBIČAJI ZA TRGOVANJE Z OPEKO.

V petek se je vršila v zbornici za trgovino, obrt in industrijo anketa za ugotovitev uzane za trgovanje z opeko. Anketa je predsedoval zbornični podpredsednik g. Ivan Ogrin, prisostvoval ji je tajnik ljubljanske borze g. dr. M. Dobrila, tajnik zveze industrijev g. dr. A. Golia, ter zastopniki domačih opekarskih podjetij. G. Josip Lenarčič iz Vrhnik je uvodoma poudaril važnost uzane, ki naj bi ugledila pot pri sklepanju kupčij, pa tudi pri reševanju sporov. Neobhodno potrebno je, da se v tej težki krizi najde enotna baza prodajalnih pogojev. Zbornični tajnik g. dr. I. Pless je sestavil osnutek uzane, ki se je v intenzivnem sodelovanju vseh prisotnih strokovnjakov-praktikov še izpopolnil. Vprašanja ugotovitve običajev pri porazdelitvi strešne opeke v prvo-, drugo-, in tretjevrstno, kakor tudi vprašanja določitve odporne sile zidakov proti obtežitvi, glede katerega vprašanja se ni moglo soglasno določiti običajev, se bo razpravljalo na drugi anketi.

DRUŽBA SHELL V JUGOSLAVIJI.

Jugoslovanska vlada je podelila družbi Shell Co. koncesijo za napravo petrolejske čistilnice v Jugoslaviji. Družba izdeluje sedaj potrebne načrte in išče pripravnega kraja za napravo čistilnice. Govori se, da jo bo zgradila ali pri Beogradu ali pa pri Zagrebu. Vemo, da je družba Shell velika konkurentinja ameriške družbe Standard Oil Co. Shell je angleška družba.

Ameriške gospodarske metode.

Ameriški narodni gospodar Edvard A. Filene je imel na povabilo dunajske trgovske zbornice predavanje o svojih nazorih glede gospodarske obnove Avstrije. Začel je z že znanim dejstvom, da je bil od avstrijskega narodnega odbora Mednarodne trgovske zbornice predložen načrt spoznan kot najboljši; ta načrt govori o odpravi protekcionističnih carinskih sistemov in o razširjenju tendenc proste trgovine, zlasti z ustvaritvijo večjih gospodarskih enot. Še pred letom dni se je Filenu zdelo, da se more ta način še najlažje realizirati; danes se pa pri znanju glede realizacije za največjega pesimista in pravi, da se more avstrijski načrt izpeljati šele v dobi 30 do 50 let. S težkočami se boreča narodna gospodarstva morajo začeti z načinom, ki se uporablja v Ameriki: Naprava najbolj cenene in najboljše blaga z najmanjšim dobičkom; in prav vsled tega medsebojno pogojena največja nakupna moč prebivalstva in dviganje izvoza. Način gospodarskega proizvodnje je hkrati tudi politični program. Na ta način se reši tudi socialno vprašanje; relativno visoke mezde morejo zapraviti njih prejemalci le deloma v dnevni porabi in se morejo torej povzpeti do večje kupne moči in do večjega veselja do nakupa. Če Avstrija ne more uporabiti teh metod, bo mogla boljše bodočnost doseči le kot trgovska država.

V naslednji debati se je povedalo v bistvu tole: Med Avstrijo in Ameriko

primera ni mogoča. Kvalitetno blago se je izdelovalo v Avstriji prej in se izdeluje tudi sedaj. Da je pa blago kolikor mogoče poceni, za to je predpogoj le prav velik konsum; ta zopet je pa mogoč le na ta način, da se napravi večja gospodarska enota. Prizadevanje, da se produkcijski stroški zmanjšajo, se prakticira z uspehom tudi v Avstriji. Razlika med tovrstnimi domačimi in tujimi zavodi je le finančno diferencirana podpora. Na parlamentarna zastopstva srednjeevropskih držav mora priti pritisk od zunaj, zlasti od Zedinjenih držav, ki se trajno itak ne bodo mogle odreči izmenjavi blaga z drugo polovico sveta. Amerika mora ven iz svoje popolne brezbriznosti napram Evropi, stopiti mora v Zvezo narodov in tako vzpostaviti stik med trpečimi deželami Evrope. Ta stik bo zagotovil pametno obravnavanje medsebojnih gospodarskih vprašanj.

KOOPERACIJA SREDNJEEVROPSKIH BORZ.

V »Prager Tagblatt«-u razpravlja dr. A. Worliczek o tem velevažnem vprašanju. Pravi, da gre iniciativa dunajskemu borznemu komisarju dr. Reißbergerju. Razmere na dunajski borzi so brezupne, zlasti pa njih vpliv na položaj Avstrije. Upanje na sanacijo iz rezerv avstrijskega kapitalnega trga postaja zmeraj manjše. Zato ni čudno, če hočejo Dunajčani svoj trg razširiti in ga preplesti s trgi inozemstva ter ga tako intenzivirati. A tudi v Pragi je stagnacija ista, čeprav so vzroki drugi. Ta stagnacija ima tu in tam to posledico, da se sicer vsak neugodni kulturni element izrazi na način, ki pravi pomeni večinoma presega, da pa pozitivne ugodnosti sploh ne pridejo do veljave ali pa le v nezadostnem obsegu. Zato bi bila kooperacija tudi Pragi prav, zlasti še zato, ker se prav v tem slučaju javlja en poseben važen faktor: **omejenost trga.** Staro gospodarsko-politično dejstvo, na skušnjah temelječe, se namreč glasi: Manjši ko je trg, tem večje so možnosti motenja. Tako povzroči na primer že ena sama insolvenca, (koje vplivi bi se drugje morda brez posledic resorbirali, na majhnem trgu zmešnjavo, z navadno dolgo časa trajajočimi posledicami. Že samo glede tega je bilo razbitje prejšnje enotne organizacije kapitala nevarna zadeva. K temu je prišlo še to, da so se morale po raztrganju stare organizacije graditi nove narodne organizacije denarnega trga, ki potrebujejo za razvoj brezhibnega delovanja več let, morebiti tudi več desetletij. Na nobenem drugem gospodarskem polju ni tradicija tako potrebna kakor na tem. Motenja povojne dobe so pa menda skoz leta preprečila natančno spoznanje tega temeljnega vzroka v njegovem bistvu. Inflacijska konjunktura nas je varala z organizacijskimi uspehi, ki jih v resnici ni bilo. Sledeča ji deflacijska depresija zopet je postavila v ospredje druga gospodarska dejstva kot odločivna, pa tudi pomotna. V učinkih sta si bili obe enaki: prikrili sta pravo sliko. Bolj ko pa prehaja gospodarstvo do normalnega razvoja, tudi če je to na primer normalna depresija, tembolj se občuti ta omejenost trga kot izhodišče vsega motenja.

Worliczek govori potem o načinih zblizanja in kooperacije in pride do zaključka, da odredbe samo tehniškega značaja ne bodo privedle do zadovoljivega rezultata in da se morajo odstraniti tudi druge ovire.

Ker je kooperacija vsekakor zanimivo vprašanje tudi za nas in ker tudi mi prav dobro občutimo posledice razbitja stare enotne organizacije in omejenost trga, bi bilo dobro, da bi se tudi naši strokovnjaki k temu vprašanju javili. Dotični članek je izšel v »Prager Tagblattu« 27. junija in je v uredništvu »Trgovskega lista« na razpolago.

Izgraditev Evropejskega telefonskega omrežja.

Izpolnitev mednarodnih telefonskih zvez v Evropi je dobilo razmah od Nemčije, ki je že pred vojno v tem oziru zavzemala vodilno vlogo.

Zadnja statistika svetovnega omrežja izkazuje na celem svetu 21 milijonov govornih postaj. Na tem številu je Evropa udeležena s približno 25 %;

na Zedinjene države Severne Amerike pa pride 64 %, ostala Amerika jih je imela 6 %, in ostanek 5 % se razdeli na druge dele sveta. Prvenstvo v telefonskem omrežju pripada torej Zedinjenim Državam.

Od milijonov govornih, ki jih ima Evropa, odpade 34 % na Nemčijo torej 1.700.000 postaj, to število pa je od leta 1920 za katerega veljajo navedeni podatki (novejših za cel svet še ni), narastlo do leta 1925 na 2.500.000. Daleč za tem številom pride Anglija s 18½ %, tej sledi Francija z 9 %, Švedska s 7 %, Danska s 4,8 %. Ostanek 26 % pa se razdeli na vse druge Evropske države.

V prometnem oziru ostane Nemčija evropejsko središče in ta okolnost zahteva od nje posebne ozire na sodelovanje pri razvitju celokupnega mednarodnega omrežja.

Koncem leta 1924 je naročila državna brzojavna uprava v Nemčiji večjo količino kabljev, ki očitno niso bili namenjeni prekomorskem prometu, ker se te zveze skoraj brezizjemno vzdržujejo od zasebnih podjetij. Bile so to prve investicije za ogromno nalogo, preložiti vse važne zveze iz zraka pod zemljo. Sicer je pa stvar itak postajala neizogibna. Z lepa se napejlave na prostih nosilcih v zraku niso dale naprej pomnožiti, misliti je bilo treba na odstranitev raznih tehničnih ovir, ki pretijo telefonskim žicam na prostem.

Prav gotovo pa je pohitela Nemčijo s polaganjem kabla, da si ohrani odločilno vlogo v mednarodnih zvezah v Evropi, ki bodo slej ko prej obratovala po teh zakopanih telefonskih žilah in na ta način se bo investicija brez dvoma prav dobro amortizirala.

Strokovnjaki so kmalu ugotovili odlične prednosti podzemnega voda napram zračnim napeljavam, ter prepričevalno razglasili zveze preko Nemških telefonskih kabljev za najprimernejše.

Razven popolnoma brezhibnega obratovanja, ki je v prostih napeljavah danes skoraj izključen, še pridejo razne nevarnosti v poštev, katerim so le te izpostavljene. Električni toki visoke napetosti ogrožajo v vedno večji meri telefonske žice in konečno je tudi kapaciteta brzojavnih nosilcev in podpora kmalu izčrpana.

V kabljih položene žice so lahko mnogo tanjši, ker ni treba računati na odpornost proti pretrganju. Da pa jakost govornega toka z zmanjšanjem preroza ne trpi, je tehnika skrbela za ojačalne priprave, ki to oviro odstranijo.

Te iznajdbe so omogočile neposredne mednarodne zveze, ki so se zgradile v zadnjem desetletju, in ki so v velikopoteznih načrtih bodočnosti še predvidene.

Spojitev prometnih središč se bo izvršila izključno z kablji, ki bodo segali preko cele Evrope ter polagoma nadomestili zračne napeljave v medkrajevnem prometu.

Da se organizacijski načrt, za katerega je dala Nemčija vspodbudo, na našem kontinentu uresniči, je bilo treba dogovorov s posameznimi državami, da se ustvari enotni ključ za tehnično izvršitev ideje.

Oficijelno je prevzela Anglija iniciativo za skupno rešitev vprašanja mednarodnega telefonskega kabla. Leta 1922 je predsednik zveze angleških elektroinženjerjev Frank Gill orisal v javnem predavanju načrt za tehničen preustroj tega prometnega sredstva.

Posebno je poudarjal, da bi bilo umestno celokupni mednarodni telefonski promet izročiti privatnemu podjetju, in da se redno vrše sestanki vodilnih strokovnjakov vseh držav v posvetovanje za izpopolnitev Evropejskega omrežja.

Predlagano monopolizacijo je javnost sicer odklonila, pozivu na skupno konferenco pa so se prizadele večje države kmalu odzvale.

Sestanek se je vršil leta 1923 v Parizu brez udeležbe Nemčije. Poseben »mednarodni odbor« je prevzel nalogo, da izdela izvršilni omrežni načrt, ki se bo oziral na prometne potrebe vseh držav.

Sledil je potem leta 1924 prihodnji

sestane, na katerega je bila povabljena tudi Nemčija. Vobče so se sedaj določile smernice skupnega dela, odobrile potrebne zveze, ter določil red, po katerem se ima izvršiti položitev kabljev.

Istočasno se je ustanovil stalni odbor za mednarodno telefonsko omrežje v Evropi. Ta odbor posluje od novembra 1924 naprej v Parizu in se bavi s tehničnimi in administrativnimi vprašanji celokupnega omrežja.

Na skupni seji obeh odborov v juniju 1925 se je izdelal pravilnik za mednarodni promet, ki tvori podlago za tozadevne odredbe v posameznih državah Razmotrivala so se tudi tehnična vprašanja prometa.

Začetkom letošnjega leta je imela Evropa 14.000 km položnih mednarodnih kabljev, od teh odpade na Nemčijo 5000 in na Anglijo 4000 km. Ostanek se razdeli med Francijo, Belgijo in Švedsko.

Neposredne govornice relacije na 2000 km se prav dobro obnesejo, ter smo v tem oziru Ameriko prekosili, ki ima v zvezi: Novi York - Čikago (1475 km) svoj najdaljši telefonski kabel. — Ko bo izveden za prihodno dobo predviden načrt zveze Nemčije s Švico, Holandijo in preko te z Anglijo, se bo obratna dolžina še znatno povečala.

V vseh uradnih podatkih, ki so služile predstojeci razpravi za podlago, naša država nikjer ni omenjena, dotični grafični osnutki našo ozemlje popolnoma prezirajo; prometna obnova po načelih moderne tehnike se bo za prihodnjo bodočnost pač že ustavila ob naših mejah.

K. Tiefengruber.

KAVČUK NA FILIPINIH.

Angleži kontrolirajo svetovni trg kavčuka in ni to Amerikancem prav nič všeč. Povsod poskušajo z novimi nasadi kavčukovega grma ali drevesa. Sedaj so se začeli z veliko vnemo brigati za otočje Filipini, ki je v njih upravi. Glede kavčukovih plantaž na Filipinih, ki so tam v ospredju zanimanja, se je izrazil predsednik filipinskega senata Manuel Quezon, takole: »Vlada Filipinov ne bo nikdar pristala na to, da se zakoni o lastnini spremenijo in se omogoči koncentracija velikega sveta v rokah par veleposesnikov; to pa zato ne, ker ni potrebno, da pridejo za proizvodnjo kavčuka na Filipinih velika posestva v privatne roke, ker dobavijo kavčuk lahko tudi mali posestniki, na temelju pogodbe z velikimi konsumentmi.« Voditelji na Filipinih vodijo z veliko odločnostjo boj proti ameriškim kavčukovim baronom; Amerikanci se trudijo, kar se morejo, da bi dobili v roke velike pokrajine filipinskega sveta, da zadovoljijo veliko povpraševanje Amerike po kavčuku, ki ga potrebuje Amerika poleg drugega za svojih 20 milijonov avtomobilov. Odločil bo o tem ameriški senat, ki je v takih slučajih zelo oprezen in pravičen.

Dobro je, da so zakoni na Filipinih taki, da se Amerikanci ne morejo tako razprostrti, kakor bi se radi. Zanimiva je izjava Harveya Firestonea, ki je solastnik velike kavčukove družbe v Manili, glavnem mestu Filipinov: »Naša družba se ne bo nikdar skušala s silo uveljaviti na Filipinih. Samo če prebivalstvo samo uvidi, da je tako podjetje potrebno, in če je pripravljeno za sprejem gotovih pogojev, bo družba napravila velike plantaže.« Japonski bankir Yabuki pravi, da se vsi finančniki v Vzhodni Aziji čudijo, ker je na Filipinih naloženega tako malo ameriškega kapitala. Razvojne možnosti na Filipinih so izredne, domačega kapitala ni in je zato zelo kratkovidno, če se branijo Filipini tuje kapitala v velikem slogu.

POLJAKI, HARRIMAN I. DR.

Poljski trgovski minister Kwiatkowski je o dogovorih s Harrimanovo skupino tole povedal: Pogajanja s to skupino je vodila prejšnja vlada in so prišli že do trdnih sklepov, ki jih pa sedanja vlada iz gospodarskih in denarnih razlogov ni mogla sprejeti. Minister Kwiatkowski je opozoril ameriškega poslanika v Varšavi Stetsona, da omenjenih sklepov sedanja vlada ne more potrditi, nakar so pričeli z novimi pogajanjmi. Pretekli teden so novi dogovor parafirali. Nadalje je mini-

ster povedal, da je podjetje Giesche zaenkrat pasivno. Poljska vlada naj dobi tekom petih let štirinajst milijonov zlatih kot dohodninski davek, nakar založi Harrimanova skupina 500.000 dolarjev itd. Dogovorili so se tudi o formalnih zadevah glede investicij itd. — Bilanca Poljske Banke je izkazala 20. junija dvig zlate zaloge za 76.000 zlatov — skupaj jih je bilo 134.600.000 — in dvig devizne zaloge 1.200.000 zlatov (72.200.000). Obtok bankovcev se je znižal za 8 milijonov in je znašal 415.500.000 zlatov. — Francoska skupina kapitalistov se pogaja s pristojnimi poljskimi mesti o nakupu aeroplanske tovarne v Lavici. Hkrati se pogaja francoska tvrdka Farman za nakup zračne črte »Aeroc«. — Švedi so naročili v Šleziji 25.000 lokomotivnega premoga za švedske državne železnice.

Trgovina.

Zastopnik za našo kemično industrijo v Belgiji. Tvrdka iz Antwerpna želi prevzeti zastopstvo za razpečevanje produktov naše kemične industrije. Naslov je interesantom v zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na razpolago.

Ostanki oglja v prahu. Neka tvrdka iz Italije se zanima za naslove tvrdk, ki bi ji mogle dobavljati redno poljubne količine ostankov oglja v prahu. Njen naslov je interesantom na razpolago v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Nekaj o naših sejmiščih. — Prejeli smo: Naša lepa Slovenija ima to posebnost, da čepi skoraj na vsakem vršičku bela cerkva; če pa je dohod silno težaven, potem imamo tam sigurno romarsko cerkev. To bi bilo povsem v redu, kajti kdor gre na romanje, ta hoče ravno že z romanjem opraviti dobršen del pokore. Ni pa mogoče razumeti, zakaj je treba siliti tudi ubogo žival na tako romanje. Saj imamo pri vseh romarskih cerkvah tudi sejske dni in ob teh prilikah priženejo živino ravno tako na strmi vrh, kakor so tja priplezali spokorni romarji. Naj bi še bilo, če je taka točka res nekaka centralna točka, od koder se stekajo prometne ceste od vseh strani. Čeravno tega na visokih vrhlih ne moremo pričakovati, je vendar mogoče. Smešno in neumno pa je, če morajo tirati vso žival na breg vsi po eni in isti poti. To je trud za gonjača, trpljenje za žival in oboje popolnoma brez haska in brez smisla. Zato naj že oblast vendar enkrat revidira naša sejmišča in jih prestavi v prometne centralno-ležeče kraje, ker bodo tako izdatki manjši, trud in trpljenje za ubogo žival pa minimalen.

Francosko-nemška pogodba bo kmalu sestavljena. »Petit Journal« potrjuje, da so premagane zadnje težkoče pri francosko-nemških pogajanjih in da bo pogodba skoraj podpisana.

Trgovinska pogodba med Češkoslovaško in Madžarsko. Oficijelni list izve, da je trgovinski minister že odposlal odgovor madžarske vlade na povabilo Češkoslovaške glede zapetnega pričetka pogajanj za sklep trgovinske pogodbe. Madžarska vlada se je izjavila pripravljeno pričeti zopet pogajanja. Obenem je zaprosila, naj praška vlada pripravi primerno podlago, na kateri jih bo mogoče obnoviti.

Industrija.

Posojilo nemškega jeklenega trusta. Pogajanja nemškega jeklenega trusta (Vereinigte Stahlwerke) glede najetja dolgoročnega posojila so dovedla do zaključka, da najame trust dve posojili, eno ameriško in eno evropsko. Ameriška skupina Dillon, Read and Co da 30 milijonov dolarjev, poudarjajo, da je to največje inozemsko industrijsko posojilo, ki je bilo doslej v U. S. A. sklenjeno. Povprečne obresti znašajo 6,83 %. Neki ameriški strokovnjak je pregledal premoženje nemškega jeklenega trusta in ga ceni na 537 milijonov dolarjev. Po njegovi cenitvi bodo znašali čisti dohod-

ki v letih 1927 do 1931 po odstetju odpisov ca 28.3 mil. dolarjev na leto. O nemškem posojilu beremo tole: Iz nemških velebank in bančnih tvrdk obstoječa skupina pod vodstvom Darmstädter in National-banke bo prevzela posojilo 126 milijonov mark s 7 odstotnimi obrestmi. Denarja pa ne bo dala vsega sama, temveč ga bo iskala tudi v drugih evropskih državah. Ker je relacija med nemško marko in med dolarjem 4.2:1, je 30 milijonov dolarjev = 126 milijonov mark, sta torej obe posojili enaki.

Boj steklene industrije za ogrski trg. Ogrski trg so zalagale s steklenim blagom doslej v prvi vrsti češkoslovaške tovarne. V zadnjem času so se pa začeli zanimati za ogrski trg tudi belgijski producenti in so poskusili, kako bi si ga osvojili. Videti je, da se bo začel sedaj hud konkurenčni boj med tema dvema državama. Ogrski gospodarski krogi pravijo, da je bilo zanimanje belgijske industrije za ogrski trg povzročeno po češkoslovaškem in ogrskem gospodarskem boju. Korist od konkurenčnega boja bodo imeli v začetku le ogrski konzumenti.

Obrt.

Okrajna obrtno-gospodarska razstava v Ormožu se vrši od 8. do 15. avgusta po sledečem sporedu: Otvoritev obrtne v nedeljo, dne 8. avgusta ob 9. uri, razstave konj noriške in belgijske pasme isti dan ob pol 12. uri, razstave govedi pinegavske pasme v ponedeljek, dne 9. avgusta ob 10. uri in razstave žlahtnih vin iz ormoškega okraja z vinskim sejmom v torek, dne 10. avgusta 1926 ob 10. uri. Obrtna razstava traja ves teden; ostale pa le enodnevno. Legitimacije za polovično vožnjo se dobe v Sloveniji pri vseh podružnicah Slavenske in Kreditne banke ter tobačnih zalozah; na Hrvaškem pa pri podružnicah Prve hrvatske štedionice. Legitimacija stane 15 Din.

Denarstvo.

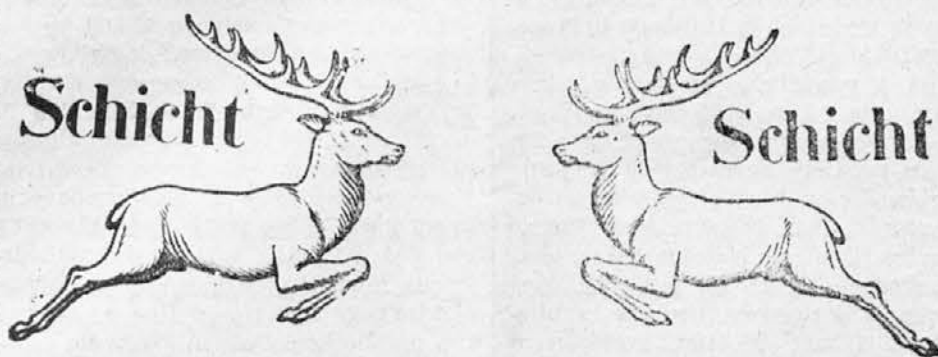
Poštnohranilna služba se je s 1. t. m. pričela izvrševati pri poštni hranilnici in nje podružnicah in pri vseh poštah v naši kraljevini. Občinstvo, ki želi nalagati svoje prihranke na hranilne knjižice poštne hranilnice, dobi vsa potrebna pojasnila pri katerikoli pošti ali pri blagajni podružnice poštne hranilnice v Ljubljani. Poštna hranilnica obrestuje vloge s čistimi 4% na leto.

Poštna hranilnica v juniju. Promet poštne hranilnice je znašal v juniju dinarjev 3.146.121.085/57, od tega brez gotovine Din 1.420.213.935/57 ali 45%05%. — Vplačil je bilo 439.208 v znesku dinarjev 1.574.656.567/87, izplačil pa 150.345 v znesku Din 1.580.055.740/70. Stanje vlog na dan 30. junija v Beogradu Din 78.191.878/05, v Sarajevu 43.876.624/54, v Ljubljani 70.014.369/81 in v Zagrebu 96.332.568/04 Din. Novootvorjenih računov je bilo v Beogradu 31, saldiran 1, v Sarajevu 16 in 26, v Ljubljani 21 in 6, v Zagrebu 31 in 9. Čekovnih računov je bilo 31, junija v Beogradu 1918, v Sarajevu 2605, v Ljubljani 4324 in v Zagrebu 4168.

Omejitev izvoza valut iz Italije. Po naredbi italijanskega ministra financ je prepovedan izvoz iz Italije bankovcev in čekov in v Italiji izstavljenih ter v inozemstvu plačljivih kreditnih pisem. Potniki, ki potujejo v inozemstvo, smejo vzeti seboj največ 10.000 lir. Potniki, ki potujejo večkrat v inozemstvo, odnosno prebivalci iz obmejnih krajev smejo izvoziti toliko lir, kolikor dokažejo, da v restnici potrebujejo. Prestopki proti tem predpisom se bodo kaznovali z zaplenitvijo prepovedanega denarja ter z velikimi denarnimi globami.

Nemško posojilo. Parkrat že smo poročali, da bo nemški jekleni trust najel veliko posojilo v Ameriki, 30 milijonov dolarjev, in ravno toliko na Nemškem, 126 milijonov mark. V Ameriki financira posojilo bančna skupina Dillon, Read and Co. Sedaj beremo, da je podpisanih pri Dillon, Read and Co. že 100 milijonov dolarjev, več kot trikratni znesek zaprosenega posojila. Vidimo, da Amerikanci nemški bodočnosti dobro zaupajo.

Ogrska Naroda banka. Vodstvo ogrske Narodne banke se trudi, da poveča kovinsko zalogo banke in je banka v zadnjem času nakupila velike zaloge zlata. Tekom enega leta se je zaloga zlata

Stalno rastoče povpraševanje po Schichtovem milu znamka „Jelen“

zahteva, da se ta izvrstni, v kakovosti nedosegljivi proizvod vodi v vsaki trgovini. Ako si hočete zagotoviti hvaležen krog odjemalcev in doseči v milu trajno, dobičkanosno kupčijo, potem razpečavajte samo **pravo Schichtovo milo št. 27 znamke „Jelen“ oziroma Schichtovo terpentinsko milo št. 18 znamke „Jelen“.**

podvojila; v poročilu Narodne banke od 15. junija 1925 beremo o zalogi zlata in kovine v znesku 60 milijonov pengö, sedaj pa je v blagajni zlata za 120 milijonov pengö.

Z monopoli bo skušala poljska vlada uravnovesiti bilanco. Finančni minister je sestavil posebno komisijo, ki bo proučila reforme v monopolih, s čimer upa vlada doseči večje dohodke in uravnovešanje državnega proračuna.

Norveška vlada proti valutnim špekulacijam. Gornja zbornica je odobrila poročilo finančnega odbora, ki veli, da bo vlada objavila strog pravilnik za preprečitev špekulacij z norveško krono.

Davki in takse.

Nemčija ne sme znižati davka na pivo. Nemška vlada je sklenila znižati davek na pivo. Proti znižanju so protestirali zastopniki reparacijske komisije. O njihovem protestu je pred kratkim razpravljala mednarodni sodni dvor v Haagu in mu v polnem obsegu ugodil.

Promet.

Megafoni na angleških postajah. Na velikih londonskih postajah bodo postavili megafone. Poskusi, ki so jih napravili na postaji Padding, so se zadovoljivo obnesli. Megafone bodo uporabljali zaenkrat samo pri prometnem zastojem in pri nenadnih spremembah v voznem redu; nameravajo jih pa uporabljati pozneje tudi kot oznanjevalce pri prihodu in odhodu rednih vlakov. Vsekakor prav umestna nova naredba. Romantičnost napovedbe za odhod vlaka po starih železničarjih sicer izgine, a kdo se danes še za to meni!

Ljubljanska borza.

Petek, 9. julija 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz 1. 1921. den. 73, bl. 75; loterijska državna renta ult. dec. den. 307; zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d. Celje den. 193, bl. 195, zaklj. 193; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 175, bl. 195; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 104; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 865, bl. 870; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 49; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 165, bl. 175; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 80, bl. 85; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 102; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 55, bl. 65; »Šešire«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 103, bl. 104, zaklj. 104.

Blago: Hrastovi hlodi, od 250 m naprej, od 30 cm naprej, fco vag. nakl. postaja bl. 410; bukova drva, popolnoma suha, same cepnice, fco vag. nakl. postaja, 1 vag. den. 18, bl. 18, zaklj. 18; bukova drva, suha, fco vag. meja den. 18; hrastovi obrobljeni plohi (podnice), 43 mm, od 2.65 m, fco vag. meja bl. 1280; hrastovi frizi, I. in II. vrsta, 60 mm široki, od 35, 40, 45, 50 cm z 10%, od 25 in 30 cm dolžine, fco vag. meja den. 1250, bl. 1300; bukovi plohi, neobrobljeni, od 22, 27, 38, 50, 60, 70, 80 mm, I., II., III. monte, od 2 m naprej, fco vag. nakl. postaja bl. 430; deske jelove, 28 mm, 4 m, od 14 m naprej, I., II., III. monte, fco vag. nakl. postaja bl. 440; pšenica bačka, 76, 2%, fco vag. nakl. postaja bl. 320; pšenica nova, bačka, 76, 2%,

za avgust, fco vag. nakl. postaja bl. 270; koruza, fco vag. nakl. postaja bl. 175; koruza, fco vag. Ljubljana bl. 210; ječmen letni, fco vag. nakl. postaja bl. 170; oves rešetani, fco vag. nakl. postaja bl. 195; otrobi drobni, fco vag. nakl. postaja bl. 110; otrobi srednji, fco vag. Domžale bl. 150; ajda domača, fco vag. slov. postaja, pol vagona den. 250, bl. 250, zaklj. 250; fižol beli banat., fco vag. nakl. postaja bl. 160; fižol mandalon, fco vag. Postojna bl. 280; riž splendor, v vrečah, bruto za netto, fco skladišče Ljubljana bl. 680.

RAZNO.

Pobijanje brezposelnosti v Nemčiji. — Na konferenci nemških finančnih ministrov z državnim finančnim ministrom, ki se je vršila dne 8. t. m. v Berlinu, se je določil širokopotezni program za pobijanje brezposelnosti, ki obstoji iz zasilnih del pri železnicah in poštah zvezah, v posepevanju del pri vodnih prekopih in v stavbarstvu. — Berlinska občinska uprava je določila 25 milijonov mark za olajšanje stanovanjske bede.

Razstava fotografij v Splitu, se vrši od 15. julija do 15. avgusta t. l.

Ljudsko gibanje v Mariboru. V prvi polovici letošnjega leta je bilo v Mariboru rojenih 454 otrok in sicer v mestni župniji 35 otrok moškega, 40 ženskega spola (1 mrtvorjeno), t. j. 75 otrok, (11 nezakonskih); v frančiškanski župniji 52 moških (1 mrtvorjen), 35 ženskih, skupaj 105 otrok (12 nezakonskih); v magdalenski župniji 146 moških (12 mrtvorjenih), 128 ženskih (5 mrtvorjenih). umrlo jih je 366 oseb in sicer v stolni župniji 24 moških, 46 ženskih, skupaj 68 oseb; v frančiškanski župniji 43 moških, 37 ženskih, skupaj 80 oseb, v magdalenski župniji 123 moških, 95 ženskih, skupaj 218 oseb. Porok je bilo v stolni cerkvi 57 (v istem času l. 1925 pa 54); v frančiškanski cerkvi 62 (l. 1925 pa 77), v magdalenski cerkvi 58 (l. 1925 pa 76), skupaj je bilo 177 porok medtem ko jih je bilo leta 1925 v istem času 207, torej 30 manj. Vzrok tega nazadovanja je trajno pomanjkanje stanovanj.

Zastavljalnica v Mariboru. Pri tej zastavljalnici se bodo 14. julija t. l. zastavljani predmeti in sicer od efektov štev. 25.238 do 26.299 od precioz pa št. 32.189 do 33.415 prodali, ako se do 10. julija ne bodo dvignili ali pa podaljšali.

Gospodarske vesti. Praška kreditna banka razdeli dividendo 40 čeških kron. Češka banka ima čistega dobička 4 milijone 600.000 Kč; porabi ga za ojačanje rezerv; prav tako napravi Stavbna in Industrijska banka s čistim dobičkom 1.600.000 Kč. — Lani je bilo v U. S. A. 19.828 avtomobilnih nezgod, za 10% več kot leta 1924. — Ameriška General Motors Corporation je prodala lani za 734.600.000 dol. avtomobilov. — Na polotoku Florida v Ameriki je bila v zadnjih letih izborna konjunktura za spekulacijo z zemljišči. Zato vzbuja polom neke stavbene družbe splošno pozornost; pasiva znašajo šest milijonov dolarjev. — Uradno ogrsko poročilo priobčuje prve cenitve o pričakovani letini pšeni-

ce in rži. Pričakovati je 18.6 milijonov stotov pšenice (lani 19.5) in 7.7 milijonov stotov rži (lani 8.3). Prevlažno vreme ni nič škodovalo. — Mesto Rim je najelo pri National City Bank-i v New Yorku zasebno posojilo za stavbne namene v višini pet milijonov dolarjev. — Beremo, da so sklenili Ogri pogodbe za dobavo ogrskega sladkorja v Indijo, in sicer v velikem obsegu. — Ruski sindikat nafte je naročil pri francoski tvrdki »Société de Chantier Navale France« dva tanka za nafto po 10.000 ton za 360.000 funtov; napravljena morata biti v 16 do 18½ mesecih. Plačilni pogoji so za Ruše prav ugodni, zadnje plačilo je treba dati šele v 6 letih. V trgovini z Rusijo je treba precej korajže. — Belgijska državna inflacija se je proti koncu junija dvignila za nadaljnjih 50 milijonov frankov in je znašala tedaj 800 milijonov napram 350 milijonom 6. maja, ko so prvič poročali o predujnih banki državi. Kreditna inflacija je narasla od 1465 milijonov na 1509 milijonov, dočim v skupnem obtoku bankovcev v višini 8276 milijonov ni bilo nobene bistvene spremembe. Belgijska Narodna banka bo za prvo polletje 1926 izplačala netodividendo 150 frankov napram 135 frankom lani. — V majniku se je industrijska produkcija v U. S. A. skoraj v vseh panogah znižala, zlasti v tkaninah, v usnjenem blagu, v čevljarstvu in v kovinski industriji. Dvignila se je pa produkcija avtomobilov; kupčija v avtomobilih je bila prav živahna, tako na drobno kot na debelo. — Od leta 1921. se eksport ruskega petroleja izdatno dviga; leta 1921. so ga eksportirali 31.500 ton, lani pa 1.650.000 ton. Leta 1913., zadnje predvojno leto, so ga prodali 925.000 ton, je bil torej lanski eksport za 725.000 ali skoraj za 80% večji kot predvojni! Danes zalagajo ruski petrolejski produkti 12.8% nemške potrebe, 5.5 angleške, 1.4 italijanske in 0.4 francoske. Vidi se sicer še malo, a je veliko, ker je na novo nastalo.

Po svetu. S sladkorno peso obdelani prostor v Italiji cenijo na 82.000 hektarov, sladkorni pridelek pa na poltretji milijon stotov. Ker cenijo domačo porabo na 3.200.000 stotov, bodo morali za ca 700.000 stotov sladkorja drugod kupiti. — Po najnovejši statistiki je v U. S. A. naseljenih 3.472.457 Italijanov. — V Ameriki umrli James Buchanan je eden zadnjih med onimi znanimi ameriški self-made-meni, ki so iz nič nekaj postali. Njegov oče je na majhnem posestvu sadil tobak, in sta ga s sinom okoli prodajala. Leta 1870. si je zgradil oče majhno tobačno tovarno, vodil jo je 14 letni James. Iz tega podjetja je razvil ogromni tobačni trust ameriške tobačne družbe. Buchanan je zapustil premoženja 8.250 milijonov dolarjev. Bil je velik dobrotnik človeštva in je že v življenju dal na primer tritisoč milijonov dolarjev samo za vzgojne namene. Nekaj čez 8 tisoč milijonov dolarjev je znašal lani jugoslovanski izvoz in približno toliko tudi uvoz.

CASOPISNA KORESPONDENCA TVRDKA BAT'A.

Okrožnica št. 1.

Mladim ljudem v zgled. Predsednik ameriških Zedinjenih držav Garfield je prišel kot hišnik. Predsednik Češkoslovaške republike je prišel kot kovaški vajenec. Iznajditelj Edison je prišel kot kolporter časopisov. Cook je prišel kot dnevnikař. George Stephenson je prišel kot kravji pastir. Tomaž Bat'a, lastnik največjih tovarnih čevljev v Evropi, je prišel kot navaden čevljarji vajenec.

Letošnji vsesokolski zlet in Bat'a. Da morejo nameščenci tovarne Bat'a polnoštevilno sodelovati na zletu, je dala uprava zavoda vsem nameščencem od 4. do 11. julija t. l. dopust. Od 8. julija vozijo posebni brzovlaki med Prago in Zlinom.

Od najnižjega do najodgovornejšega mesta je geslo nameščencev tovarne Bat'a. Delavci Bat'inih delavnic za popraviljanje čevljev se kličejo postopno v Zlin, da polagajo strokovne izpite. Tako postajajo sposobni za poslovanje v prodajalnicah.

Malokomu je znano, da izvažata tvrdka Bat'a svoje čevlje ne samo v celo Evropo, temveč da okupira tudi uspešno svetovna tržišča. Ima že svoje prodajalne v Egiptu, Prednji Indiji, Zadnji Indiji (v Bataviji na otoku Java), Japonski, v Mandžuriji in v Avstraliji in na Ameriko. V Mandžuriji ima že svoje zastopstvo.

Bat'a in Ford. Da omogoči svojim nameščencem cenen nakup avtomobilov, je prevzela tvrdka Bat'a v Zlinu zastopstvo Ford Motor Campagny-e za Češkoslovaško. Glede zastopstva motociklov Indian vodi tvrdka pregovore.

Zagreb, dne 1. julija 1926.

DOBAVA, PRODAJA.

Državni rudnik v Zabukovci pri Celju razpisuje na podlagi zakona o drž. računovodstvu direktno pismeno pogodbo, za dobavo 150 kom. okroglih veternih cevi iz 1 mm debele pocinkane železne pločevine, v dolžini po 2 m in 20 cm premera, s flanšami na obeh koncih. S 5 Din kolekovane ponudbe je vložiti najkasneje do 27. t. m. do 11. ure. Ceno je navesti za komad.

Dobave! Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. julija 1926 ponudbe za dobavo 4 kom. črpalk za vodo, do 27. julija t. l. za dobavo instrumen-

tov za preizkušnjo lokomotiv. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonamskem odelenju te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 17. julija t. l. ponudbe za dobavo žičnikov, do 20. julija t. l. pa za dobavo jamskega lesa. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 27. julija t. l. ponudbe za dobavo 150 kom. okroglih veternih cevi iz pocinkane železne pločevine. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije. Dne 16. julija t. l. pri Dravski artilerijski radionici v Ljubljani glede dobave 66 kom. svetilk (za olje); pri Tobačni tovarni v Ljubljani glede oddaje žaganja v zakup za dobo ene-

ga leta. Dne 17. julija t. l. pri artilerijski radionici Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 10.000 kg kovaškega oglja »Levenson«, dne 19. julija t. l. pa glede dobave nepremočljivega platna, sedlarskega sukanca in 400 m vrvi. Dne 24. julija t. l. pri Generalni direkciji državnih železnic v Beogradu, Frankopanova ulica 25 glede nabave in montiranja 14 mestnih vagonovskih tehtnic. Dne 30. julija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnega materiala. Dne 3. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave telegrafskih trakov in 400 kg barve; pri Upravi državnih

monopolov v Beogradu glede dobave 100.000 komadov (a 10 do 12 m) vrvi. Dne 7. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave pisarniškega materiala. Dne 9. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave delov za signalne naprave.

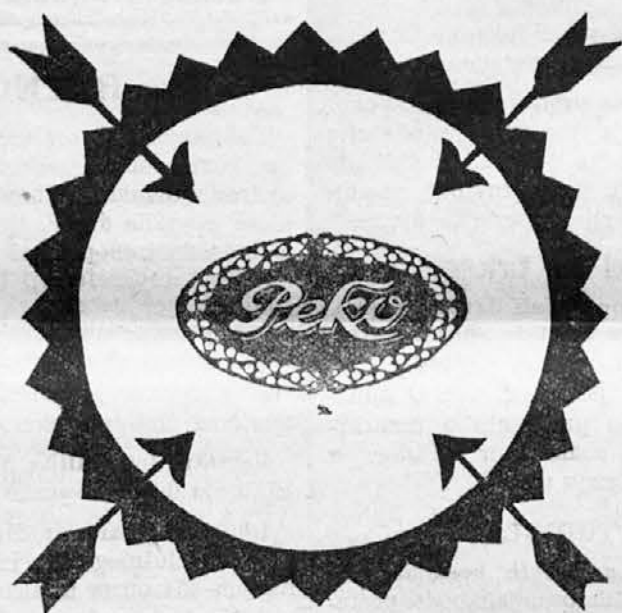
Prodaja. Direkcija državnih železnic v Subotici razpisuje na dan 5. avgusta t. l. ofertalno licitacijo glede prodaje okrog 400 vagonov saj od lokomotiv.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Tovarna čevljev PETER KOZINA & KO.

TRŽIČ

PRODAJA
od danes naprej
svoje izdelke
po znatno
znižanih cenah

PRODAJA
od danes naprej
svoje izdelke
po znatno
znižanih cenah

SLOVENIA-TRANSPORT d. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.

Izvršuje vse spedijske posle, reekspedicijo, vskladščeno, prevozo, carinjenje robe. — Telefon št. 723.

Carinsko posredništvo Just Piščanec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.

Izvršuje carinjenje, carinske deklaracije, rekorze in vsa v carinsko stroko spadajoča dela. — Telefon št. 723.

Veletrgovina

A. ŠARABON
v Ljubljani

prilporeča

špecerijsko blago

raznvrstno žganje

moko in

deželne pridelke

raznvrstno

rudninsko vodo

Lastna prazarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

MOTOCIKLI

B. S. A. — Najbolj sigurni in ekonomični za trgovsko potovanje. Nove znižane cene za 1926.

Jugo-Auto Ljubljana 236

KJE SE KUPI?

Le pri tvrdki

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk Gritzner - Adler - Phonix. Isolam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermena, pnevmatika. Pouk o vzdrževanju na stroji brezplačno! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Damske flor nogavice

v vseh barvah in vrstah od Din 18—naprej, moške nogavice, dokolenke, otroške nogavice, volna, bombaž, žepni robci, modni pasovi, toaletne potrebščine, ščetke za zobe, obleko in čevlje itd. v največji izbiri in po najnižji ceni pri

Petelinc Josip

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Na veliko! Na malo!

Najboljša so še vedno

PUCH-kolesa!

Solidne cene!

Plačljivo na obroke!

IGN. VOK, Ljubljana - Novo mesto.

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošt. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. o i. t. d. Lastna knjigovoznica.